

Utredning av Studentlivs muligheter for å øke studentengasjement og deltakelse i organisasjonslivet

Sammen Studentliv

Henrik Tjore

Jakop Kjellstad

Oktober 2023

sammen

Bakgrunn

- Nedgang i frivilligheten
- Ny strategi – formulering fra strategien:
 - Vi skal styrke studenters opplevelse av tilhørighet og trivsel
 - Vi skal gjennom Sammen Studentliv støtte studenter med verv og legge til rette for økt studentengasjement gjennom inkluderende og bærekraftige studentorganisasjoner
- Hvordan skal Sammen Studentliv arbeide fremover?
- Vedtak fra Sammen Styret:
 - **Utrede Studentlivs muligheter for å øke studentengasjement og deltakelse i organisasjonslivet**

Innhold

1. Kunnskapsgrunnet

- Eksisterende kunnskapsgrunnlag
- Studentlivs undersøkelser våren 2023

2. Forslag til tiltak

- Muligheter for å øke studentengasjement og deltakelse i organisasjonslivet

Kunnskapsgrunnlaget

Eksisterende kunnskapsgrunnlag

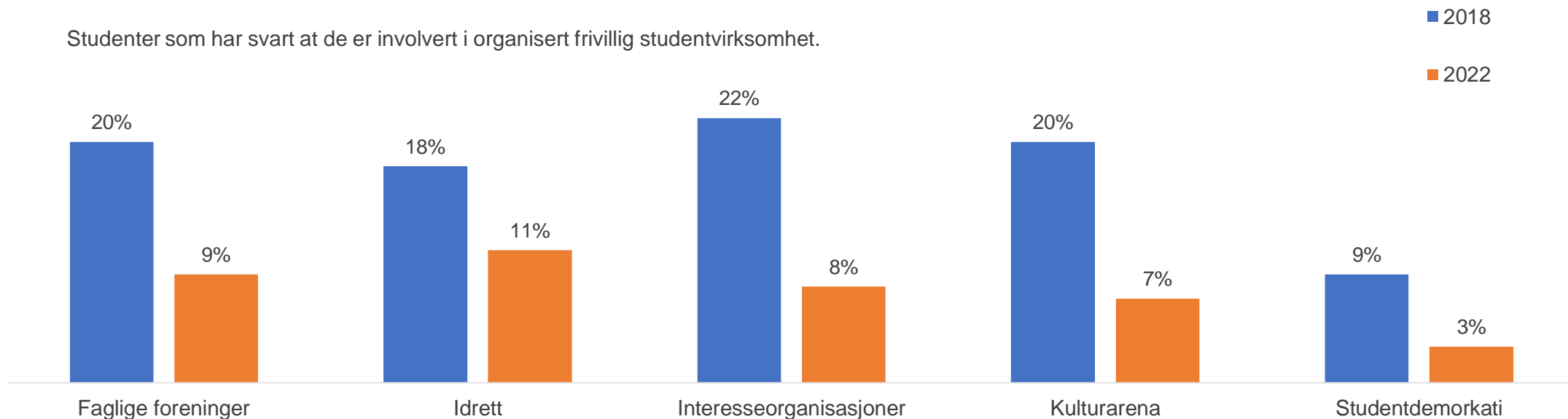
- SHOT-undersøkelsen
- Kartlegging av konsekvenser av korona i LNU sine medlemsorganisasjoner 2022
- Frivillighetsbarometeret av Frivillig Norge
- Studentundersøkelsen 2023

SHOT-undersøkelsen

SHOT-undersøkelsen viser en tydelig nedgang av studenter som oppgir å være involvert i frivillig studentvirksomhet fra 2018 til 2022 i Bergen

Studenter som har svart at de er involvert i organisert frivillig studentvirksomhet.

Kilde: SHOT-undersøkelsen 2018, SHOT-undersøkelsen 2022

SHOT-undersøkelsen

Oversikten viser nedgangen av studenter som oppgir å være involvert i frivillig studentvirksomhet blant alle studiestedene til Sammen.

Oversikt over studenter som har svart at de er involvert i organisert frivillig studentvirksomhet.

	Bergen	Sogndal	Førde	Haugesund	Stord	Lands- gjennomsnitt
2018						
Faglige foreninger	20	9	9	9	7	17
Idrett	18	20	3	8	7	13
Interesseorganisasjoner	22	11	8	6	4	18
Kulturarena	20	15	8	3	6	8
Studentdemokrati	9	7	8	9	8	9
2022						
Faglige foreninger	9	3	2	3	2	6
Idrett	11	9	7	5	3	6
Interesseorganisasjoner	8	3	2	3	2	6
Kulturarena	7	4	1	1	1	5
Studentdemokrati	3	2	3	2	2	3

SHOT-hovedundersøkelse:

- I 2018 deltok 42 % av studentene i region vest i frivillig studentengasjement
- I 2022 deltok 30 % av studentene i region vest i frivillig studentvirksomhet i

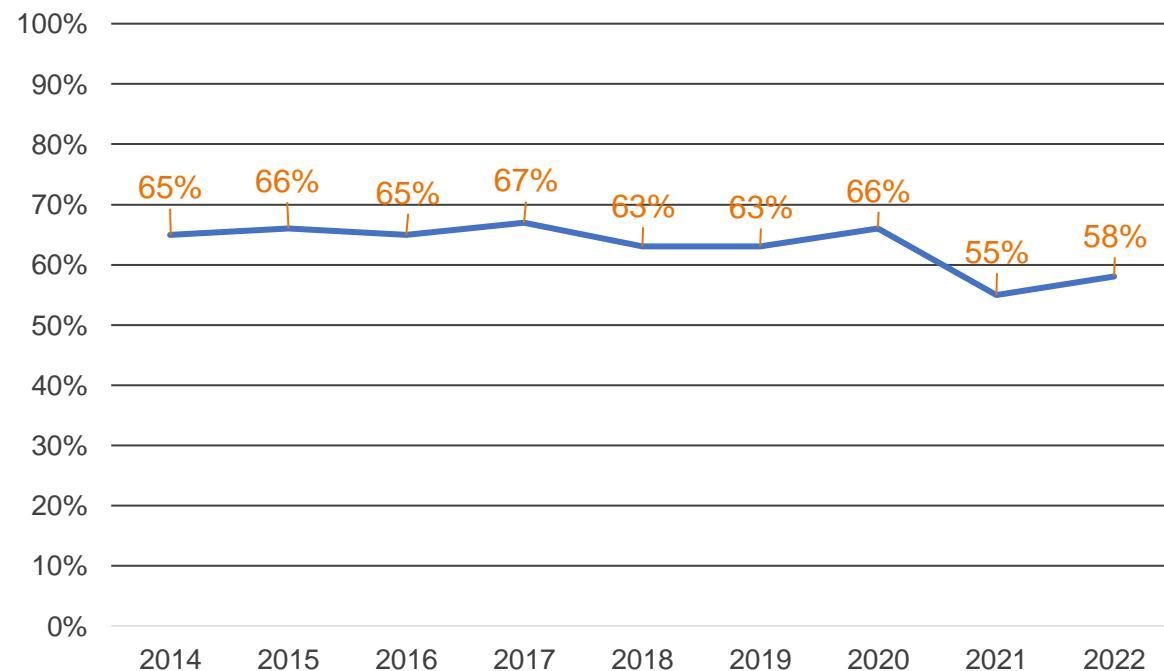
Det er en 29 % nedgang i studenter i region vest som har deltatt i frivillig studentengasjement fra 2018 til 2022

Frivillighetsbarometeret – Frivillig Norge

Frivillighetsbarometeret viser at frivilligheten har gått ned i hele Norge. Vi ser at studentfrivilligheten har hatt en betydelig større nedgang enn den øvrige frivilligheten (se side 7 i denne rapporten).

Det er en 8 % nedgang i personer som har deltatt i frivillig arbeid de siste 12 måneder fra 2018 til 2022

Har deltatt i frivillig arbeid de siste 12 måneder

Kilde: Frivillighetsbarometeret 2014-2022, Frivillig Norge

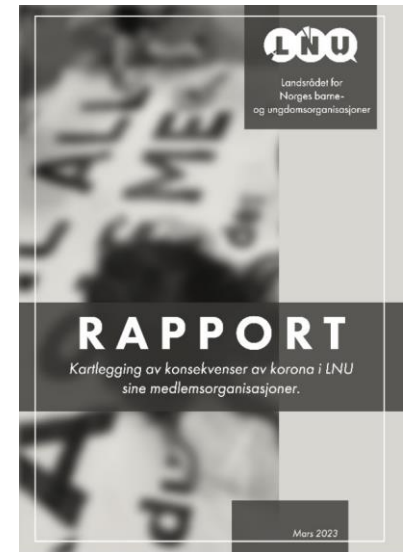
sammen

Kartlegging av konsekvenser av korona i LNU sine medlemsorganisasjoner 2022

- En stor andel av organisasjonene har en nedgang i medlemstall.
 - Det er en nedgang i rekruttering, og flere organisasjoner sliter med å fylle verv i utvalg og styrer.
 - Mange nye frivillige har mindre eierskap til organisasjonen.
 - Mangel på frivillige legger mer press på de som fortsatt er med som frivillige.
 - En stor utskiftning i flere ledd av organisasjonene har flere steder ført til lavere kompetanse og lite effektiv drift.
 - For mange, og kanskje spesielt de unge, vil det ta lang tid før man er tilbake til der man var før pandemien.
- Unge har lavere sosial kapasitet etter korona, og er vant til å ha mer tid for seg selv.
 - Folk ser mer an og venter med å være frivillig eller delta på et arrangement. Lavere oppmøte av frivillige og deltakere på arrangement etter korona.

Medlemsorganisasjonene peker på følgende løsninger:

- Mer økonomisk støtte
- Kompetanse og erfaringsutveksling
- Kampanje for å øke oppslutning

Kilde: Hogseth, Vilde Lindholm. 2022.
«Konsekvenser av korona i LNU sine medlemsorganisasjoner 2022».

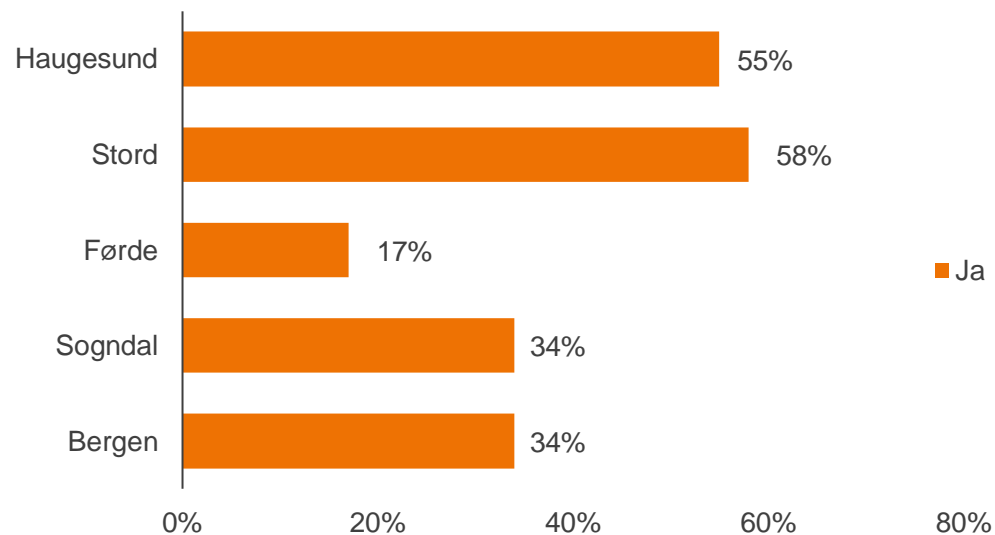
Studentundersøkelsen 23

Studentundersøkelsen til Sammen for 2023 viser hvordan tilbudet til Sammen Studentliv er kjent blant studenter.

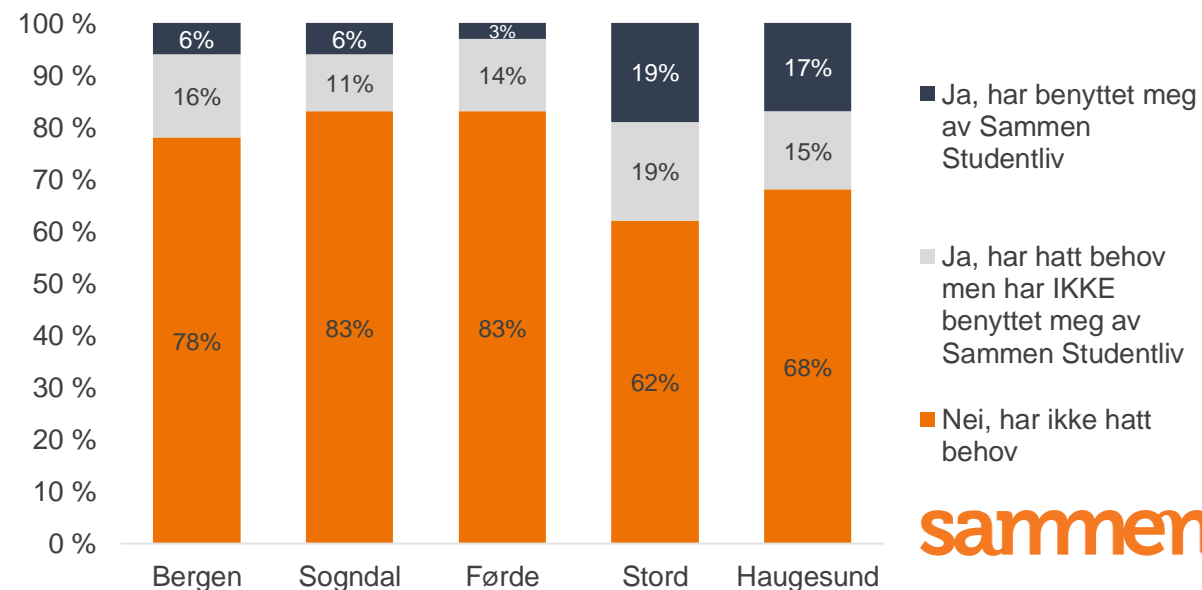
15 % oppgir å hatt et behov for våre tjenester, men ikke benyttet seg av tilbudet.

- 7% (vektet) oppgir at de har benyttet seg av Sammen Studentliv.
- Dobbelt så mange (15%) oppgir å hatt behov.

n=1633 Kjenner du til at Sammen Studentliv tilbyr kurs og rådgivning til studentorganisasjoner og studenter med verv?

n=1627 Har du i løpet av din tid i en studentorganisasjon hatt behov for kurs eller rådgivning?

Kilde: Studentundersøkelsen 23 – Sammen 2023, Fremm Rådgiving

Studentlivs undersøkelser

Vi har gjennomført undersøkelser blant følgende målgrupper:

Studenter

- Undersøkelse blant tilfeldige studenter på HVL, UiB, NHH og BI

Studentledere og studenter med verv

- Intervju av studentledere fra Sammen sine studiesteder
- Undersøkelse sendt ut til studentorganisasjonene i Sammen
- Menti fra kurs i regi av Sammen Studentliv

Studenter

Surveyundersøkelse gjennomført på stand blant tilfeldige studenter

Studenter som er med i en studentorganisasjon (n=72):

- Studenter oppgir «For det sosiale» som viktigste årsak for at de er med i en studentorganisasjon. Flere oppgir også at de er med fordi det er gøy, at de lærer noe nytt og/eller at får bidra og føle seg nyttig.
 - Av dem som har deltidsjobb oppgir to tredjedeler at deltidsjobben hindrer dem i å være så aktiv som de ønsker.
 - Studentene som er med i en studentorganisasjon i dag er motivert til å være med i organisasjonen resten av studietiden.
-

Studenter som IKKE er med i en studentorganisasjon (n=33):

- Studenter oppgir «Har ikke tid» som største årsaken for at de ikke er med i en studentorganisasjon. Flere oppgir også at det ikke interesserer dem, at det virket som mye ansvar og at det virker skummelt.
-

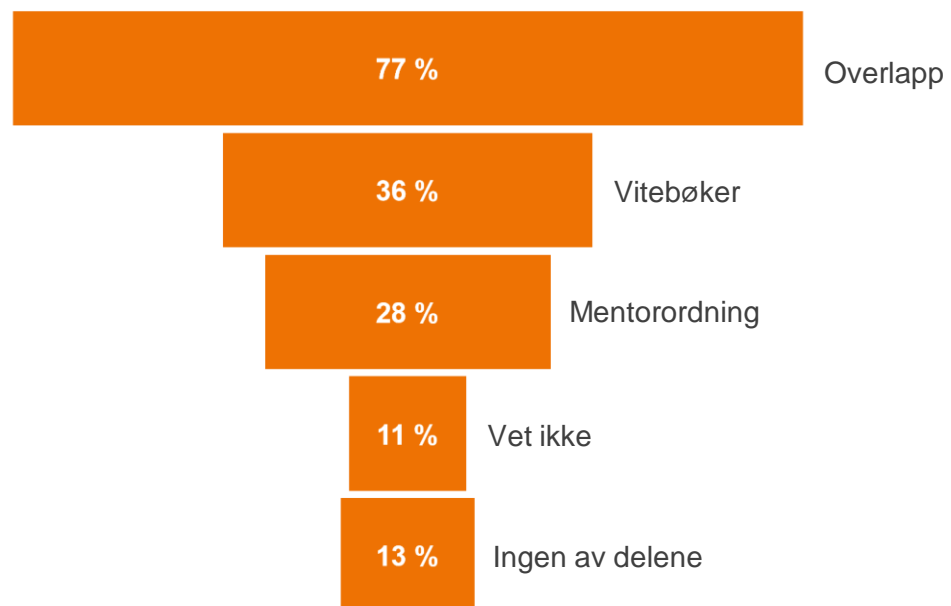
Alle respondenten (n=105):

- Studentene er enig med påstanden om at informasjonen om studentorganisasjoner og studentfrivillighet er lett tilgjengelig og at studietilværelsen er lagt til rette for å kunne engasjere seg i en studentorganisasjon.
-

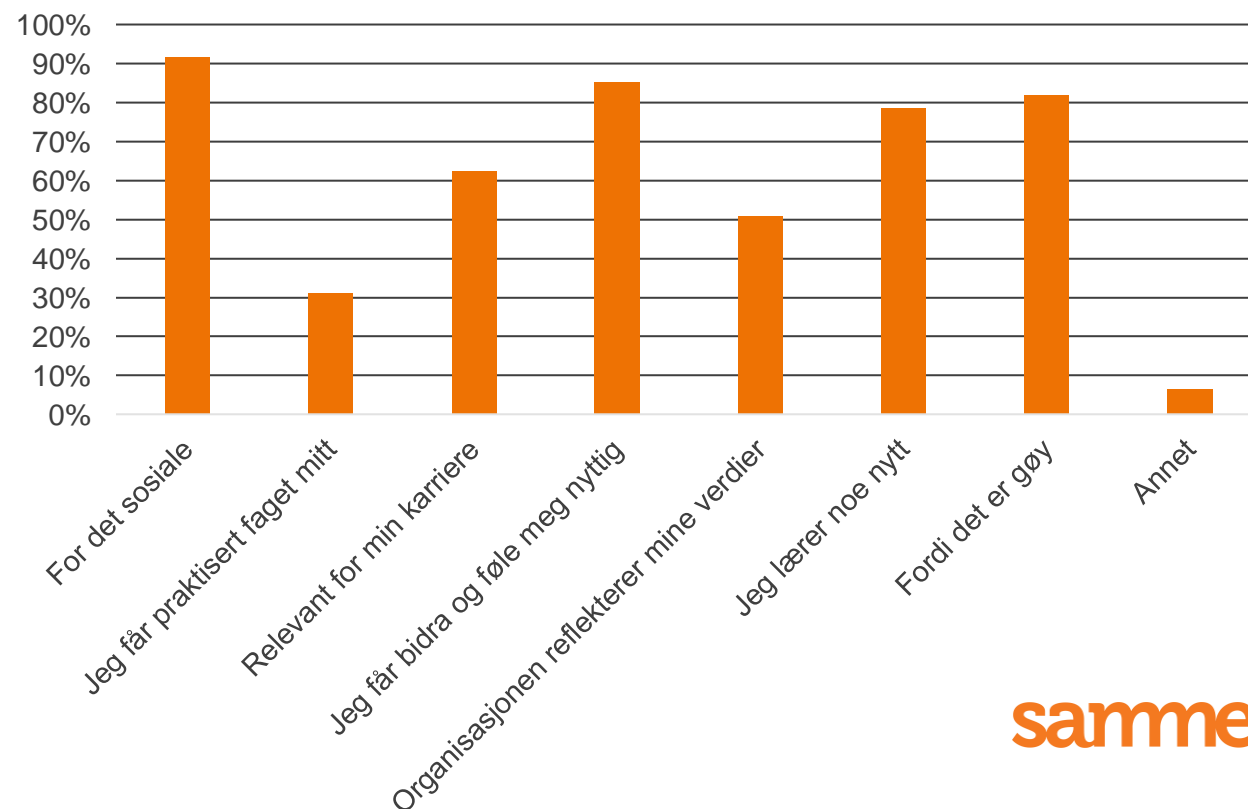
Studenter med verv

Surveyundersøkelse sendt til studentorganisasjoner på Vestlandet gjennom Studentlivs nyhetsbrev

Har organisasjonen følgende:

Hvorfor engasjerer du deg?

Studenter med verv

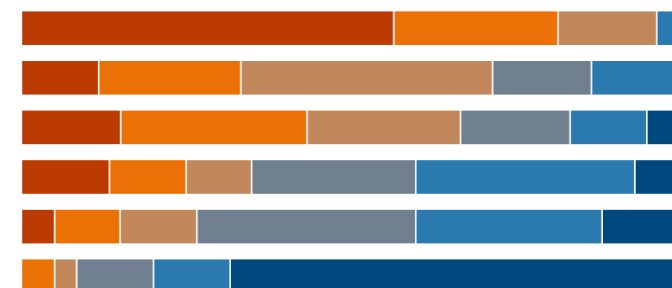
Surveyundersøkelse sendt til studentorganisasjoner på Vestlandet gjennom Studentlivs nyhetsbrev

- Et stort flertall av de som svarte på undersøkelsen har vært med i mer enn 2 semestre
- 18 % mener at studietilværelsen ikke er tilrettelagt for å kunne engasjere seg i en studentorganisasjon
- 42 % opplever at deltidsjobben hindrer dem i å være så aktive som de ønsker
- Vervene i de respektive studentorganisasjonene er i stor grad fylt opp
- Engasjementet har gått opp i disse studentorganisasjonene
- Studentorganisasjonene bruker i hovedsak interne ressurser til opplæring (gamle medlemmer, internkurs, etc.)
- 70 % opplever at de tilgjengelige ressursene for opplæring er gode nok (20 % vet ikke)
- «SoMe» og «Stand» er de viktigste rekrutteringsarenaene
- Studenter i studentorganisasjoner opplever at stå i organisasjonen er bra nå og de ser lyst på fremtiden
- Motivasjon for å være med i en studentorganisasjon: *Hva er dine premisser for å være med i en studentorganisasjon? Ranger påstandene*

Rangering Alternativer

- 1 At jeg kan lære noe nytt
- 2 Konkrete arbeidsoppgaver
- 3 Mye ansvar
- 4 Ikke ta for mye tid
- 5 Kjenne noen fra før av
- 6 Lite ansvar

Første valg ■ ■ ■ ■ ■ ■ Siste valg

Kilde: Surveyundersøkelse sendt til studentorganisasjoner på Vestlandet og Haugesund. N=61

Studenter med verv

Menti-undersøkelse gjennomført på Studentliv sine kurs våren 2023

Hvordan er ståa i din organisasjon nå?

- Studentorganisasjonene oppfatter at ståa i organisasjonen er bra og at fremtiden til organisasjonen er bra

Hvordan ser du på fremtiden til din organisasjon?

- Studentorganisasjonene ser i stor grad lyst på fremtiden.

Hva oppfatter du er de største utfordringene til din organisasjon?

25	Rekruttering
20	Manglende engasjerte medlemmer
14	Kompetanse blant medlemmene
11	Medlemmene har mindre tid til overs for å være med
6	Økonomi, manglende inntekter
6	Uklare arbeidsoppgaver
2	Ingen utfordringer
1	Konflikt

Studentledere

- Det er en opplevelse blant studentlederne vi snakket med at studenter bruker organisasjonen mindre som en sosial møteplass, føler mindre eierskap til organisasjonen, er redde for å ta på seg forpliktelser og er mindre selvstendige.
- Det var nedgang i andel frivillige på slutten av pandemien. For enkelte kom det en knekk i engasjementet en liten stund etter at pandemien var over. Etter dette økte engasjementet og antall medlemmer i de fleste av organisasjonene.
- I nesten alle studentorganisasjonene har det vært vedvarende lavere deltakelse på arrangement.
- De frivillige har mindre tid å bruke på organisasjonsarbeid
- Studentorganisasjoner i nord og sør opplever at praksis og pendling fører til at engasjementet svinger veldig i løpet av semesteret og at det er vanskeligere å rekruttere studenter til studentorganisasjonen.
- Studentorganisasjoner i Bergen opplever at UiB ikke tilrettelegger for at studentorganisasjoner å stå på stand og promotere seg selv på campus.
- Det er varierende rutiner på kompetansebygging, der mye er preget av erfaringslæring. Mange studentorganisasjoner har heller ikke vitebøker.
- Underbemannede studentorganisasjoner har ført til at frivilligheten ikke virker attraktiv.

Studentledernes forslag til løsninger:

- Studentlederne synes det var vanskelig å svare på.
- Holdningsendring. Det er ikke kun én type student som kan engasjere seg, viktig å vise frem mangfold.
- Viktig å tidlig pitche til studentene at deltakelse er en del av studietiden. Utdanningsinstitusjonene må promotere frivillighet.
- Synliggjøre hva du får igjen for å være frivillig.
- Studentorganisasjonene må ikke se hverandre som konkurrenter, men samarbeide mer.
- Sammen må oppsøke studentorganisasjonene kontinuerlig.

Kilde: Intervju med studentledere fra alle studiebyene til Sammen (N=10)

Oppsummering og veien videre

- Både interne og eksterne undersøkelser viser at det er en markant nedgang i studentengasjement og deltakelse i organisasjonslivet. Det kan fremstå som et paradoks at noen av våre interne undersøkelser (side 12-15 i denne rapporten) viser at det er stor optimisme og at ståa oppleves som god. En potensiell feilkilde i undersøkelsene er at de som leser og svarer på eposter/undersøkelser fra oss, ofte er de organisasjonene som går bra organisatorisk og har overskudd.
- Studentledere opplever at de frivillige har mindre tid til overs og at organisasjonskulturen er forandret. Studenter føler mindre eierskap til organisasjonen, de er mer skeptiske til og redde for å ta på seg forpliktelser.
- Motivasjonen for å være med i studentorganisasjoner er det sosiale, men likevel bruker medlemmene studentorganisasjonene i mindre grad som en sosial møteplass
- Pandemien har ført til lavere kompetanse blant engasjerte studenter, fordi den erfaringsbaserte læringen (som eneste opplæring for mange) ikke ble gjennomført.
- Vi peker på følgende områder der vi kan rette inn tiltak for å bidra til å øke engasjementet og deltagelsen i organisasjonene: **lokasjoner og rammer, synlighet og attraktivitet, kompetanse og tid**

A group of people in a meeting, smiling and looking at documents. The scene is set in a modern office or meeting room with large windows and warm lighting. A woman with long brown hair is smiling and looking towards a man with short dark hair who is also smiling. They are both looking at a document on the table. Another man is partially visible in the foreground, looking towards the other two. The overall atmosphere is positive and collaborative.

Forslag til tiltak

Hva Studentliv gjør i dag?

Studentliv sitt arbeid i dag som øker studentengasjement og deltakelse i organisasjonslivet

Kompetanse

- Nettverkssamlinger og kurs
 - Studentlivkonferansen
 - Studentpolitisk dag
 - Studentbarnes dag
 - Finn din studentorganisasjon
 - Faste kurs relevante for studentorganisasjoner
 - Store tema-kursdager som ikke er fast
 - Kurs på bestilling. Vi tilpasser oss studentenes behov
 - Prøver å tilrettelegge for kveldskurs
- Maler og ressurser
 - Oversikt over søknadsordninger, økonomimaler, bedriftspresentasjoner, vedtaksmaler og mye mer

Individuell rådgivning/veiledning

- Timebestilling
- Telefon/e-post

Synlighet og attraktivitet

- Studenttorg
 - I begynnelsen av hvert semester
- Kampanje og synlighet på SoMe
 - Kampanje i studiestart 2023. «Finn din greie»
- Utdeling av prisen «Årets studentorganisasjon»

Forslag til tiltak

	Tiltak	Lokasjon & Rammer	Synlighet og attraktivitet	Kompetanse	Tid
1.	Studentliv city	X	X	X	
2.	Foreningssider		X	X	
3.	Synliggjøre studentfrivilligheten		X		
4.	Synliggjøre Sammen Studentliv sitt tilbud		X	X	
5.	Nettverksdager og større kursdager		X	X	
6.	Program for engasjerte studenter			X	X
7.	Tilrettelegge for å drive frivillighet på campus	X			
8.	Tilrettelegge for engasjement som en del av studietiden	X			X
9.	Øke vår egen og sektorens kompetanse på studentfrivillighet			X	
10.	Styrke Studentlivs sitt virksomhetsområde			X	X

1 Studentliv city

Studentliv city er et tiltak for å tilrettelegge for åpne og tilgjengelige lokaler for studentfrivilligheten. Tiltaket er inspirert fra studentsenteret i Trondheim.

En viktig del av dette tiltaket er at Sammen sitt tilbud til studentorganisasjoner og studenter med verv, Sammen Studentliv, er lett tilgjengelig i lokalene. Dette vil være med på å skape en kompetansehub for frivilligheten, og gjøre tilbudet mer synlig og tilgjengelig for aktive og ikke-aktive studenter.

Vårt forslag:

- Et godt synlig lokale på gateplan for aktive og vanlige studenter
 - Lokalet må være tilgjengelig der studentene oppholder seg
 - God tilgjengelighet og universelt utformet
 - Ingen faste plasser, ulike rom som tilrettelegger til ulik aktivitet (sosiale soner, verksted, osv.)
 - Booking av møterom og utstyr
 - Løfte frem frivilligheten (innredning som inviterer til å bli engasjert)
 - Kontorplass for Studentliv
 - Utvidete åpningstider (inkludert kveld og helg)
- Videre utrede prosjektet i samarbeid med institusjonene
 - I utformingen av lokalet bør organisasjonene inkluderes
 - Bemanning i åpningstidene – Studentverter
 - Tilrettelegging av lokalet med inventar og utstyr

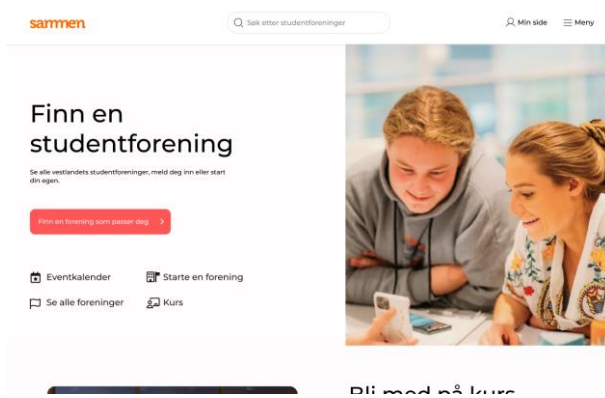

<https://youtu.be/weUrWMyy8IU?si=rR5HNfWF0Vqsq2bl>

Lok.& Ram,	Syn& Att.	Komp	Tid
X	X	X	

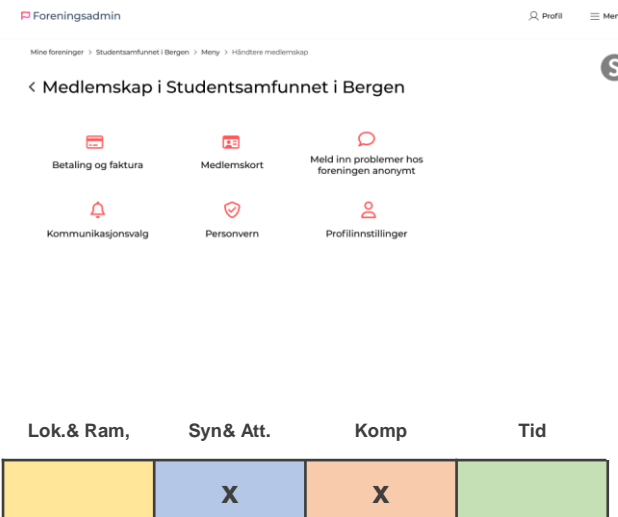
2 Foreningssider

En helhetlig portal som gir oversikt over studentorganisasjonene og et nyttige verktøy til studentorganisasjonene. Felles møtepunkt for Sammen, Velferdstinget og studentorganisasjonene.

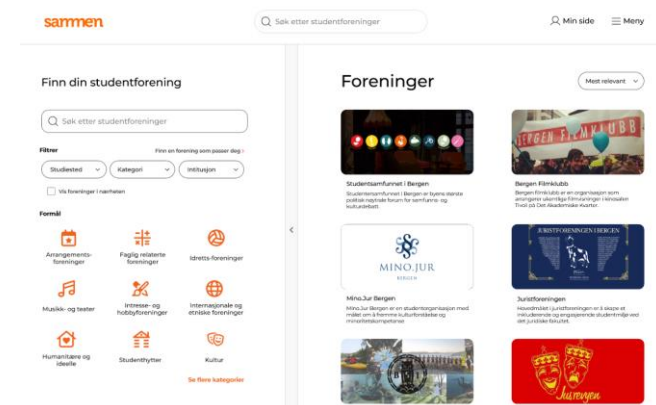
2.1 Arrangementskalender

I et uoversiktlig landskap kan Sammen samle arrangementer et sted der studentene allerede er. Ved å vise fram aktiviteten er vi med på å gjøre dem attraktive og relevante.

2.2 Digitale læringsressurser

Digitale læringsressurser gir aktive studenter mulighet til å få svar på spørsmål utenfor Studentlivs arbeidstid. Eksempel på dette kan være korte videoer, selvtester og veiledere

03

Synliggjøre studentfrivilligheten

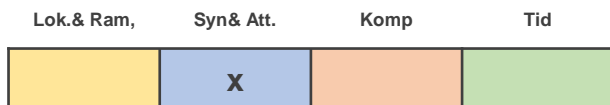
Det er viktig at vi gir student-organisasjonene økt synlighet. Vi må løfte frem deres aktivitet, og ikke ha konkurrerende arrangement. Der vi kan, bør vi aktivt fremheve og samarbeide med studentorganisasjonene. I tillegg ønsker vi å skape et studenttorg som ligger sentralt i byen og er attraktivt for student-organisasjoner og studenter.

3.1 Synliggjøring av stud.org igjennom vår kommunikasjon

3.2 Løfte frem studentarrangement, og ikke lage konkurrerende arrangement

3.3 Fremheve og samarbeide med studentorganisasjoner i våre arrangement

3.4 Bedre studenttorg

04

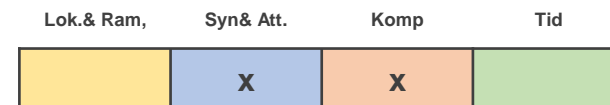
Synliggjøre Sammen Studentliv sitt tilbud

Som vi ser i studentundersøkelsen har Sammen Studentliv et stort potensiale til å nå ut med sitt tilbud til flere studenter og student-organisasjoner. For å nå disse målene er vi avhengig av å ha et enda tettere samarbeid med institusjonene. Når vi ut til flere, har vi større mulighet til å øke studentengasjement og deltakelse i organisasjonslivet.

4.1 Til institusjonene

4.2 Til studenter generelt

4.3 Til studentorganisasjoner

05

Nettverksdager og større kursdager

Samarbeid og utveksling av erfaringer vil øke kompetansen til de aktive studentene. Slike arrangement er attraktive for aktive studenter å være med på, fordi det sikrer kompetanse de ikke kan få andre steder og en arena for erfaringsutveksling og nettverksbygging. Det bidrar også til at studentfrivilligheten er attraktiv og synlig overfor de øvrige studentene.

Dette tiltaket er også med på å fremheve Sammen Studentliv sitt øvrige tilbud, og vi når målgrupper i studentfrivilligheten som vårt generelle kurstilbud ikke når.

Lok.& Ram,	Syn& Att.	Komp	Tid
	X	X	

06

Program for engasjerte studenter

Studentfrivilligheten, som all frivillighet, er preget av ildsjeler som gjør mye for veldig mange.

Ved å lage program for engasjerte studenter kan vi bygge kompetanse og støtte frivillighetsspirene til å utvikle seg og blomstre.

6.1 Lederakademiet

Oppfølging av engasjerte studenter over tid.

6.2 Frivillighetsstipend

Et prosjektbasert stipend for studenter som gir dem tid til å gjøre en innsats i sitt studentmiljø.

Lok.& Ram,	Syn& Att.	Komp	Tid
		X	X

07

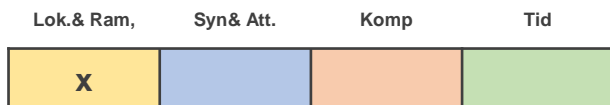
Tilrettelegge for å drive frivillighet på campus

Mange studentorganisasjoner mangler et sted å være og samle seg. Det begrenser deres mulighet til å gjennomføre sine aktiviteter.

Det må være oversiktlig og tydelig for studentorganisasjonene hvordan de skal gå frem hvis de ønsker å stå på stand, promotere seg i sosiale medier eller bruke studieinstitusjonen sine lokaler.

7.1 Egne lokaler dedikert til å drive studentorganisasjoner.

7.2 Tilrettelegge for at undervisningslokaler og møterom på campus kan brukes av studentorganisasjoner.

08

Tilrettelegge for engasjement som en del av studietiden

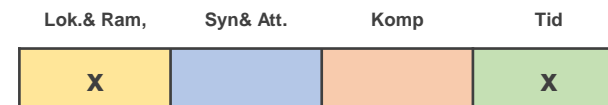
Mangel på tid er en årsak til at studenter er forhindret fra å delta i studentfrivilligheten. Det er derfor viktig at institusjonene tilrettelegger for at studentene har mulighet til å engasjere seg ved siden av studiene. Det er også viktig at ansatte som er tett på studentene oppmuntrer til engasjement og formidler at studentfrivillighet kan være en del av studielivet, karrieren og dannelsen.

8.1 Organisasjonsfri

8.2 Praksis i nærheten av campus

8.3 Studiepoeng for engasjement

8.4 Ansatte som oppfordrer studenter til å engasjere seg

09

Øke vår egen og sektorens kompetanse på studentfrivillighet

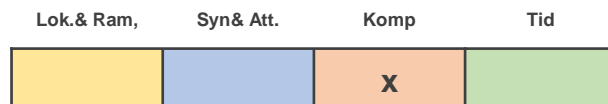
For at vi skal kunne gjennomføre tiltak som øker engasjement vil vi jevnlig innhente data og samarbeide på tvers av studieinstitusjonene. Vi trenger også å vite mer om hvordan vi skal skape et mer inkluderende organisasjonsliv som har plass til alle. Kursing og videreutdanning av de ansatte i Studentliv vil oss mulighet til å skape et enda bedre tilbud.

9.1 Fortsette å innhente data

9.2 Innhente informasjon om hvordan tilrettelegge for et inkluderende organisasjonsliv

9.3 Studentlivforum for Sammen sin region og et nasjonalt nettverk for ansatte som jobber med studentliv

9.4 Kursing og videreutdanning av ansatte

10

Styrke Studentliv sitt virksomhetsområde

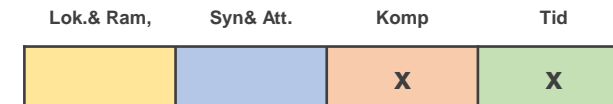
For å nå studentene som deltar i studentfrivilligheten er det viktig å ha et tilbud på deres premisser. Deres aktivitet er ofte utenfor vår vanlige arbeidstid, og det er en fordel om vi har et tilbud i helger og på kveldstid. Med utvidete personalressurser i Studentliv menes flere kursholdere, ansatte og studentmedarbeider.

10.1 Utvidete personalressurser i Studentliv

10.2 Kurs på kveldstid og helger

10.3 Mer oppsøkende arbeid

10.4 Egen kommunikasjonsrådgiver til Råd & Helse

Kontaktinformasjon

- Sammen Studentliv
- Christies gate 13, 5015 Bergen
- studentliv@sammen.no
- 468 79 414 // 486 03 736

